

Voeding & cardiometabole ziekten

Naar onderbouwde adviezen

Op 22 juni 2022 organiseerde de Alliantie Voeding in de Zorg de Expertmeeting 'Voeding & cardiometabole ziekten: naar onderbouwde adviezen'. In het Smaakpark in Ede, midden in regio Foodvalley, kwamen wetenschappers, medisch specialisten, diëtisten, beleidsmakers en vertegenwoordigers van patiënten- en branche organisaties samen. Ze identificeerden samen sterke en zwakke punten in de huidige voedingszorg en discussieerden over verbeterpunten. Ook werd de Voed je Beter-aanpak voor betere voedingszorg bij cardiometabole ziekten gelanceerd.

Van onderzoek naar betere zorg

Prof. Marianne Geleijnse van Wageningen University & Research (WUR) en Prof. Frank Visseren, vasculair internist in het UMC Utrecht traptten de avond inhoudelijk af. Marianne Geleijnse benadrukte het belang van voedingsadviezen op basis van goed wetenschappelijk onderzoek. Met de betrokken ziekenhuizen – Ziekenhuis Gelderse Vallei, ziekenhuis Rijnstate en UMC Utrecht – wordt gepersonaliseerd voedingsadvies op basis van de Richtlijnen Goede Voeding wetenschappelijk getoetst zodat dit verder verankerd kan worden in de behandeling.

Voedingskennis toepassen

Frank Visseren illustreerde hoe artsen onderzoeksresultaten inzetten in het cardiovasculair risicomanagement van een patiënt en hoe voedingskennis daarin past. Voedingsonderzoek vraagt vaak om andere onderzoeksvormen dan geneesmiddelenonderzoek. Daarnaast is aandacht voor implementatie van resultaten nodig. Als we de voedingskennis die beschikbaar is niet toepassen, doen we immers veel patiënten tekort.

Medische richtlijnen

Het opnemen van voedingskennis in medische richtlijnen kan helpen nieuwe voedingskennis toe te passen in de zorg.

Frank, lid van diverse richtlijncommissies, vertelde dat de internationale European Society of Cardiology (ESC) - ter preventie van hart- en vaatziekten bij gezonde mensen - ook voeding benoemt. Dit staat echter onder druk, omdat de onderzoeksvormen vanuit de medische wereld als leidraad gelden. Uiteraard is voeding ook belangrijk voor mensen die al hart- en vaatziekten of diabetes hebben, maar dan vaak naast medicatie.

Doel van de meeting

Een agenda ontwikkelen om de rol van voeding bij cardiometabole ziekten op de kaart te zetten. Daarom is:

- kennis en onderzoek rondom voeding en hart- en vaatziekten, vanuit de **Alliantie Voeding in de Zorg**, het **Nationaal Preventie Akkoord** en **Regio Deal Foodvalley** gedeeld.
- de samenwerking versterkt tussen verschillende werelden op dit thema: medisch, paramedisch, onderzoek, beleid en de patiënt zelf.

Kennis en onderzoek

Promotie- en praktijkonderzoek

- *Esther Crujisen (WUR)* liet zien dat de combinatie van goede voeding bovenop medicatie leidt tot een 30% lager sterfterisico (Alpha Omega Cohort).
- *Nadia Bonekamp (UMCU)* onderzoekt voedingspatronen en het risico op hart- en vaatziekten in relatie tot extra gezonde levensjaren.
- *Ilse Evers (WUR)* en *Iris van Damme (WUR)* vertelden over de Voed je Beter interventie onderzoeken bij respectievelijk patiënten met hart -en vaatziekten en patiënten met diabetes type 2.
- *Lukas Hoes (UMCU)* presenteerde de opzet van zijn studie naar de effecten van plantaardige voedingspatronen bij patiënten met cardiometabole ziekten.
- *Tessa de Smit (ZGV)* onderzoekt voedingsadviezen, en de implementatie van deze adviezen, bij cardiometabole ziekten.

Voedingskennis in de zorg implementeren: Voed je Beter aanpak

Voed je Beter benut observationele studies, interventiestudies en implementatie studies, om voedingskennis te vergaren en te implementeren in de zorg. De perspectieven vanuit patiënt, arts diëtist, en beleid worden samengebracht in de aanpak.

De gekleurde vakken in het logo representeren de vier bouwstenen van de aanpak.

“Patiënten die op zoek gaan naar informatie over voeding, ervaren een woud van voedingsadviezen. Online komen ze veelal bij adviezen van mensen zonder ervaring in voedingsonderzoek. Voeding heeft een effect op meerdere chronische aandoeningen en daarnaast ziekte-overstijgende gezondheidseffecten, zoals verbetering van de kwaliteit van leven. Dat onderstreept het belang van voedingsonderzoek binnen de zorg, bovenop de bestaande behandelingen. Daarbij willen we niet alleen focussen op afzonderlijke risicofactoren maar op het gehele welzijn van de patiënt.”

Prof. Marianne Geleijnse

Agenda ontwikkeling

Onze ambitie is om wetenschappelijk onderbouwde voedingsadviezen in te bedden in de behandeling van patiënten met cardiometabole aandoeningen. Om dit te realiseren is het essentieel om vanuit de diverse gezichtspunten te kijken wat daarvoor nodig is. Artsen, diëtisten, onderzoekers en beleidsmakers werken samen én de patiënt is betrokken.

Naar borging in zorgpraktijk

Maak voeding en leefstijl een vanzelfsprekend onderdeel van het behandeltraject van cardiometabole aandoeningen

Artsen

Onderzoekers

Bouw en onderhoud een netwerk van voedingsprofessionals en leg verbindingen tussen de vele initiatieven en netwerken die allemaal bezig zijn met voeding en leefstijl en zorg voor een goede samenwerking

Betrek patiënten en laat de verantwoordelijkheid bij patiënten

Beleidsmakers

Diëtisten

Zorg voor voldoende kennis over je eigen lijf en aandoeningen en over de mogelijke rol van voeding

Zorg voor gedegen wetenschappelijk bewijs van de effectiviteit van voeding/leefstijl bij cardiometabole aandoeningen, met zowel klinische uitkomsten als ook positieve gezondheid en haalbaarheid in de praktijk.

Patiënten

Vandaag al aan de slag?

Hang een poster op in de spreekkamer over voeding

Krijg hulpvraag helder en bespreek voeding en leefstijl

Verwijs door bij voorkeur naar lokale diëtist of leefstijlcoach

Benader patiënt vanuit positieve gezondheid

Deelnemers Expertmeeting

Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD), UMC Utrecht, Voedingscentrum, Nederlandse Diabetes Federatie, Diabetesvereniging Nederland (DVN), Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC), Nederlandse Werkgroep Diëtisten Cardiologie (NWDC), Diëtgezond, Groene Hart Ziekenhuis, Institute for Positive Health (IPH), Gezondheidsraad, Huisartsen Gelderse Vallei (HAGV), St. Antonius Ziekenhuis en Alliantie Voeding in de Zorg, Ziekenhuis Gelderse Vallei, Wageningen University & Research.

En nu?

De expertmeeting bood dialoog en kennisuitwisseling om uit te zoeken wat nodig is om voedingsadvies in te bedden in de behandeling van cardiometabole ziekten. Dit is het startpunt. We geven hieraan vervolg met (online) multidisciplinaire bijeenkomst(en). Via verbeterde samenwerking tussen artsen, diëtisten in de eerste- en tweedelijin versterken we de ketenzorg rondom cardiometabole ziekten. Hiermee zetten we samen in op kwalitatief goede voedingszorg in het Nederlands zorgsysteem voor elke patiënt met een cardiometabole ziekte.

Meer lezen:

Alliantie Voeding in de Zorg

De Alliantie Voeding in de Zorg is het landelijk expertisecentrum van voeding in de zorg. Wetenschappelijke inzichten over voeding maken we persoonlijk toepasbaar in preventie en zorg. Samen met kennisinstellingen, overheden, bedrijven, zorgorganisaties, en zorgverzekeraars zetten we ons in voor gezondheidswinst. Zo bevorderen we gezondheid via transmurale voedingszorg.

Contactgegevens

Gerda Pot, programmacoördinator
PotG@zgv.nl
06-218 658 36

www.alliantievoeding.nl

Richtlijnen

- Guidelines on cardiovascular disease prevention - European Society of Cardiology (ESC): <https://academic.oup.com/eurheartj/article/42/34/3227/6358713>
- Voedingsrichtlijn Diabetes - Nederlandse Diabetes Federatie (NDF): <https://www.zorgstandaarddiabetes.nl/wp-content/uploads/2020/11/NDF-Voedingsrichtlijn-Diabetes-v1-november-2020.pdf>
- Richtlijn Goede Voeding – Gezondheidsraad: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2015/11/04/richtlijnen-goede-voeding-2015>
- Richtlijnen Goede Voeding bij Diabetes – Gezondheidsraad: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2021/11/16/richtlijnen-goede-voeding-voor-mensen-met-diabetes-type-2>

Onze projecten rondom cardiometabole ziekten worden mede mogelijk gemaakt door het **Nationaal Preventie Akkoord** en **Regio Deal Foodvalley**.

